

Felölös szerkesztő
Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
(Nagyvárad), Piața Mihai Viteazul (Nagypiac tér) 4. Telefon: 380.

Ara 1 lej

III. évfolyam 128 sz.

Csütörtök

1934 Május 10

8

MAGYARÁG

Amnesztiát kapnak az osztrák forradalmárok

Enyhül az osztrák-német feszültség

Bécsből jelentik:

A februári vörös forradalom elítélte-
tővidesen kegyelemben fognak részesülni.
Az osztrák kormány elhatározta, hogy az
ellentétek elsimítására és a belső béke biz-
tosítására kegyelmet ad azoknak, akik részt
vettek a február 7-i véres tüntetéseken.

A különböző börtönökben még mint
egy 1200 ilyen elítelt van. Elsősorban azok
kaptak kegyelemben részesülni, akik Dou-
fuss kancellár felszólítására azonnal letet-
ték a fegyvert és megadták magukat. Az-

után fog sor kerülni azoknak a szabadon bo-
csátására, akik a felszólítás után is agresz-
zív magatartást tanúsítottak és küzdöttek
a rendcsináló kormánycsapatok ellen.

A közkegyelem hire nagy nyugalmat
és megkönnyebbülést váltott ki az osztrák
fővárosban és a provinciákban, ahol az
utóbbi időkben újra megindult a subverzis
propaganda a kormány ellen.

Az osztrák kormány ugyanakkor kiált-
ványt fog a néphez intézni, amelyben arra

fogja felszólítani a lakosságot, hogy ugy-
tekintsen a következő időkre és vegyék azt
mint az előrehaladás munkájának a meg-
kezdését.

Bécsi jelentés szerint a Németország és
Ausztria között jelentékeny módon eny-
hült a helyzet. Ezt bizonyítja az is, hogy a
horogkeresztes mozgalom sokkal enyhébb
mértéket vett fel Ausztriában és remélik,
hogy igen rövid időn belül teljesen meg fog
szűnni.

Holnap dől el

Lesz-e fuzio a két liberális párt között

Bucuresti, május 8.

A gheorghista párt vidéki szervezetei-
nek elnökei holnap délután gyűlést tartá-
nak Bucurestiben Gheorghe Bratianu elnök-
e alatt. A délután hat órakor kezdődő
gyűlés célja az, hogy a párt vezetői megör-

széljék az öliberálisokkal való fuzió kér-
dését. Hivatalos helyről származó informá-
cióink szerint a gheorghisták vezeterei a leg-
határozottabban tiltakoznak a fuzió ellen és
a gyűlés után a legkiméletlenebb harcot in-
ditják meg Dinu Bratianu és pártja ellen.

Harakirit követelt el a fővárosban egy közismert kereskedő

Bucuresti, május 8.

Borzalmas módon elkövetett öngyilkos-
ság tartja izgalomban a főváros lakosságát.
Gh. Schneider ismert bucurestii nagytőkést
az utóbbi napokban sorozatos súlyos veszte-
tégek érték. Vagyonát jóformán teljesen el-
vesztette és az egykor dúsgazdag ember bus-
komorságba esett. Tegnap este 9 óra táj-
pan egyedül maradt Alea Hajdeu-i lakásán

és harakirit követelt el magán, egy
éles késsel kétszer felmetszette hasát.

Órák mulva talált rá a személyzet amint
dolgozószobája padlóján vértócsában, kifor-
dult belekkel eszméletlenül feküdt. Azonnal
beszállították a Brancovenesti kórházba, de
segíteni már nem lehetett rajta: az iszonyu
vérvesztés következtében néhány órai bor-
zalmas kínlás után kisenvedett.

Birkóznak a szakértők a külföldi hitelezőkkel

Ezerkétszáz millió helyett ezerötszázat követelnek

Bucuresti, május 8.

A külföldi hitelezőkkel való tárgyalások
céljából Párisba küldött bizottság tegnap
telefonon jelentette a pénzügyminiszterium-
nak, hogy a tárgyalások holtpontra jutot-

tak. A delegáció a törlesztésre 1200 millió
lejt ajánlott fel, a hitelezők megbízottai
azonban legalább 1500 millió megfizetése-
hez ragaszkodnak. Egyben pedig feltételül
kötötték ki, hogy az esetleges megegyezés

esetén okvetlenül rendezzék a régi tartozá-
sokat is.

Berteanu, Bucuresti alpolgármestere
tegnap elutazott Párisba, hogy Bucuresti vá-
ros régi függő kölcsönének ügyében létrehoz-
za a hitelezőkkel a megegyezést.

Alkotmány módosi- tást ajánlott Averescu marsall a királynak

Bucuresti, május 8.

Beavatott politikai körök értesülése sze-
rint Averescu marsall legutóbbi királyi ki-
hallgatása alkalmával az alkotmány modosi-
tására vonatkozó javaslatot terjesztett az
uralkodó elé. Az alkotmány módosítására
vonatkozó javaslat a parlamentnek korporá-
ciós rendszerűvé való átalakítását ajánlja
olyanformán, hogy a parlament tagjainak
egyrészt az angol alkotmány idevonatkozó
szakaszainak mintájára az uralkodó neve-
né ki. Az érdekes tervezet Bucurestiben ál-
talános feltűnést keltett. A király a javas-
latot átvette, de még nem adott választ ar-
ra vonatkozólag, hogy elfogadja-e azt.

Május 11-én érkezik Tevfik Rüsy bey Constantába

Bucuresti, május 8.

A kisantant konferenciáján létrejövő
egyezmény szövegét tegnap kezdte megfo-
galmazni a szerkesztő bizottság. A gazdasá-
gi tanácskozások ünnepélyes záróülését hol-
nap délután tartják meg Titulescu elnök-
lete alatt.

Tevfik Rüsy bey török külügyminis-
ter május 11-én pénteken érkezik Constan-
tába, ahol ünnepélyes fogadtatásban része-
sitik. A török külügyminiszter még aznap
vonatra száll és a délutáni órákban Bucu-
restibe érkezik. Ugyancsak ekkorára vár-
ják Beck lengyel külügyminiszter érkeze-
sét is.

Bécsben ismét robbant a bomba

Bécs, május 8.
Ismét élénken felujultak Ausztriában a nemzeti szocialista tüntetések. A City kávéházban papírbomba robbant. A petárda robbanása összetörte a kirakat ablakokat, tükröket, de sebesülés nem történt. A bécsi rendőrség erélyesen nyomoz a petárda elhelyezése után.

Meghalt dr Telegdy István targumuresi (marosvásárhelyi) ügyvéd

Targu-Mures (Marosvásárhely) május 8.
Dr Telegdy István targu-muresti (marosvásárhelyi) ügyvéd tegnap a debreceni klinikán váratlanul elhunyt. Dr Telegdy nemcsak a targu-muresi (marosvásárhelyi) magyarságnak, de az egész erdélyi magyar kisebbségnek egyik jelentős tényezője volt, s éppen ezért halála osztatlan részvételt keltett.

Olaszok nyerték meg a magyar-olasz tennisz mérkőzést

Torino, május 8.
Az olasz-magyar tenniszverseny ma nyert befejezést Turinban. A Davis Cup bajnokságot az olaszok nyerték meg 3:2 arányban. Délután három órakor nagy közönség jelenlétében Gabrovitz 6:2 2:6 6:4 6:8 és 6:4 arányban győzelmet aratott Mangold felett. Palmieri pedig 6:4, 6:4 arányban legyőzte Straubot.

Agyvértódulás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes "Ferenc József" keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás és az emésztőcsatornán át történő mérgeződés mindenféle jelenségénél — öregnek és fiatalnak — a legjobb szolgálatot teszi.

Alfonz spanyol exkirály Ausztriában nyaral

Bécs, május 8.
Klagenfurti jelentések szerint Alfonz spanyol exkirály a nyarat Ausztriában tölti. Báró Wohl tábornok Wortschaft tó melletti villáját béreli ki, ahol már nagyban folytak a takarítások. A spanyol exkirály június elején érkezik Ausztriába.

RADIOMŰSOR

SZERDA

Bucuresti. 12: Lemezek, 17: Rádiózenekar 18.15: Rádiózenekar 19.20: Lemezek 20 Schumann-trió 20.45: Ária-est 21.15: Gál Marcel hegedűl 22: Vendéglői zene.

Budapest. 6.45: torna Utána: Hanglemezek 9.45: Hírek 10: Felolvasás. Közben gramofon 11.15—11.55: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból 12: Déli harangszó 12 05: Mándits szalonzenekar 12.30: Hírek 13 és 10: Időjelzés, időjárás 13.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból 14.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 15 Francia regény Kossuthról 15.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból 16.45: Hírek 17: Költői levelek 17.30: Szalonkvintett 18: Nyugatmagyarországi horvát testvéreink Előadás 18.30: László Sándor zongorázik 19: Emlékeim a bur háborúból. Előadás 19 és 30: Giuditza az Operából 20.25: Irodalmi rejtélyverseny 21.30: Hírek, Sporteredmények 22.50: Időjárás 23.20: Francia előadás 23.35: Cigányzene.

Erdélyi Magyarság

2 oldal

Május 10.

Anglia komolyan védekezik a japán dömping ellen

London, május 8.
Anglia kormánya komoly lépéseket tesz a Japán által bevezetett dömping ellen. A kormány rendeletet adott ki, amelyben száz millió yarddal kevesebb japán gyapotot engedélyez importálni, mint amennyit ed-

dig engedett. Japán föltűnő nyugalommal fogadta az angol kormány intézkedését. Japán ugyanis azt hiszi, elsősorban a tropusi kereskedők fognak tiltakozni az olesó japán áru betiltása ellen.

Katasztrófális hőhullám Amerikában

Arisona államban 107 Fahrenheit a meleg

Washington, május 8.
Az öt hét óta állandóan tartó szárazság és hőhullám következtében valóságos természetkatasztrófa állott elő az egyes amerikai államokban. Ez a hőmérséklet meghaladja minden idők hőmérsékletét. Arisona államban 107 Fahrenheit, Csikágóban 92 Fahren-

heit fok meleg van. a nagy szárazság veszélyezteti a városok tejellátását is, mert a legelők valósággal kiégnek. Természetesen a spekuláció már megindult, máról holnapra a buza ára igen magasra emelkedet és valószínű, hogy újabb áremelkedés lesz a szárazság következménye.

Satu-mareról (Szatmárról) jelentik:

Leégett a tarna-marei fürdő

Satu-Mare (Szatmár) május 8.
Ma reggel a helybeli csendőrséghez sükszavu telefonjelentés érkezett, amely szerint az éjszaka eddig még ismeretlen körülmények között tűz ütött ki a tarna-marei fürdőben.

A jelentés szerint a csendőrség a falu-

beliek segítségével a reggeli órákban lokalizálta a tüzet.

A fürdőépületet azonban nem lehetett megmenteni és az a berendezéssel együtt porráégett.

A csendőrség megindította a nyomozást a tűz keletkezésének megállapítására.

Több száz kötvényt küldtünk szét olvasóinknak

Az olcsó népbiztosítás sikere

Az a szociális kedvezmény, amelyet olvasóink biztosítása érdekében bevezettünk, egyre terjed és ma már országsszerte ismertté lett. Sokan veszik igénybe a páratlan kedvezményt. csekély havi 56 lei díj ellenében köthetnek 10 ezer lei élet és 10 ezer lei halálos balesetbiztosítást és kötvényük minden hónapban sorsolás alá kerül. A kisorsolt kötvények tulajdonosai azonnal megkapják a 10 ezer leit.

Azok az olvasóink, akik elsejéig jelent-

keztek, már megkapták végleges kötvényeiket és biztosításuk életbelépett. Több száz kötvényt küldtünk szét olvasóink között és mindenki örömmel fogadta a biztosítás hatályba lépését.

Akik most jelentkeznek, azok e hó 15-től élvezik a biztosítással járó összes jogokat. Jelentkezni bizományosainknál, vagy a kiadóhivatalban lehet, de elég a lapunkban közölt szelvény kitöltése és beküldése is.

Kivágandó és beküldendő.

Mint az **Erdélyi Magyarság** állandó olvasója
az Agronomul Biztosító Társaság népbiztosítási szabályzata szerint biztosítást kívánok kötni

leire.

Kelt _____ 1934 _____

Név: _____

Foglalkozás: _____

Lakhely: _____

Születési hely _____ év _____

Ucca, házszám: _____

Számbaveszik a gabonakészletet és a takarmányt

Bucuresti, május 8.
Szombaton a földművelésügyi minisztérium körrendeletet intézett az összes vármegye prefektusaihoz. A rendeletben a szárazság következményei elleni védekezés módzatai foglaltatnak. A rendelet szövege egyébként szösz szerint a következő:

Tekintettel a szünni nem akaró szárazságra, ami hatásaiban napról-napra súlyosabb, már most szükséges intézkedéseket hozni, amelyek a lehetőség szerint elhárítják ennek a csapásnak a következményeit.

E célból azonnal intézkedések fogantatandók a malmoknál, a kereskedőknél és termelőknél levő gabonakészlet szám bavitelére, továbbá a községi hatósa-

gokkal együttesen ellenőrzik önk a fogyasztást és egyelőre helyi intézkedéseket fogantatandók a fogyasztás korlátozására és racionalizálására.

A minisztériumban erre vonatkozólag általános tervezet van kidolgozás alatt, amit az egész országban alkalmazni fogunk, ha a helyzet rosszabbodik.

Intézkedéseket fogantatandók önk, hogy a takarmánnyal mindenütt a legnagyobb takarékosággal bánjanak s a szalmát akármelyik évről való legyen is, megőrizték. Elrendelendő, hogy szalmát senki se használjon tüzelőanyag gyanánt. Intézkedtünk hogy az összes állami erdőben megengedjék a legeltetést, hogy a legelőket kíméljük és a lehető leghosszabb ideig használni-

tóva tegyünk. Ugyane célból intézkedések fogantatandók, hogy a községi legelőkön a legeltetés szabályoztassék, olyképen, hogy az állatok csak a szigorúan szükségessé foggyasszák el.

Egyidejűleg megfelelő előkészületeket kell tenni arra, hogy

mihelyt esni kezd, azonnal bevettesse-nek a bevetetlen maradt földek, azok a vetések pedig, amelyek tönkrementek, azonnal pótolassanak

kukoricával vagy takarmánynövényekkel, különösen olyanokkal, amelyek bő hozamuak. Igyekezni fognak önk, hogy ezek az intézkedések a legszeleesebb nyilvánosság előtt ismeretessé váljanak.

Halott, akit elcseréltek

Targu-Mures (Marosvásárhely) május 8.
A napokban elhalálozott Trombitás Ferenc 32 éves vasutas, akinek temetésével kapcsolatban különös eset történt az állami kórház hullaházában. Trombitás holttestét ugyanis a hullaház személyzetének felületesége következtében elcserélték. A cserét

csak akkor vették észre a hozzátartozók, amikor a temetés előtt még egyszer látni akarták az elhunytat. Meglepetve tapasztalták, hogy a koporsóban Fodor János gazdálkodó feküdt. A kórház igazgatósága megbüntette a felületes szolgákat.

Jeftics a bolgár fővárosban

A jugoszláv külügyminiszter kijelentése szerint az utazás célja politikai

Sofia, május 8.
A balkáni tárgyalások a Balkán paktum megkötésével korántsem fejeződtek be, sőt, amint azt annak idején a politikusok kijelentették, a Balkán paktum egy alap volt, amelyen elindulni lehet. Egy kiinduló pont, amelynek második lépését most Jeftics jugoszláv külügyminiszter tette meg, amikor Sofiába utazott.

Jeftics jugoszláv külügyminiszter tegnap délelőtt fél 12-kor Marinov és Markovits kabinetfőnökök által kísérvé Szófiába érkezett. A szófiai pályaudvaron Musanoff bolgár miniszterelnök fogadta a jugoszláv államférfiut, akinek a fogadására kijöttek még Molinov, a Kamara elnöke az uralko-

dó képviselőjében, és az egész bolgár diplomáciai kar.

Jeftics szófiai látogatása éppen ezt célozza és amint azt maga Jeftics a kíséretében utazó tiz ujságírónak mondotta, a látogatás célja elsősorban politikai és csak azután fog sor kerülni az ebédekre és a fogadóestélyek megtartására.

Goga ismét beszél

Bucuresti, május 8.
Goga Octavian nagy beszédet mondott Chisenevben, ahol a nemzeti öntudat megerősítésére buzdította a hallgatóságot.

Amikor a holtak hitt férj hazatér

Az asszony otthagya második férjét és visszament az elsőhöz

Belgrád, május 8.
Palatinus János földműves a pácsmegeyi és jelenleg Jugoszláviához tartozó Padé községből vonult a háboruba 1914 nyarán Bevonulása után három hétre rá kislánya született, amiről a felesége tábori levelezőlapon értesítette. Karácsony táján szomorú hír érkezett Padére: az ezredparancsnokság tudatta Palatinus Jánosnéval, hogy férje az

orosz fronton hősi halált halt. Hét esztendei özvegység után Palatinus Jánosné férjhez ment egy Kis Péter nevű parasztemberhez, aki azonban két év múltán meghalt. Az asszony harmadszor is férjhez ment és pedig egy Novák Ferenc nevű tanyai gazdához. A múlt héten Novákné éppen kenyeret dagasztott, amikor beállított a tanyára egy ismeretlen ember és Nováknét kereste. Azt

mondta, hogy üzenetet hozott Palatinus Jánosról. Az asszony ezt nem hitte el és azt válaszolta, hogy annak idején pecsetes levelet kapott férje haláláról. Az idegen mégis erősítette, hogy Palatinus János él és halálhíre csak tévedés lehet. Aztán kijelentette, hogy ő maga Palatinus János. Annak idején súlyosan megsebesült és így támadt halálának híre. Sebesülten azonban orosz fogságba került és csak hetek múltán tért magához az egyik orosz kórházban. Mikor felgyógyult, elvitték Szibériába. Többször irt haza, de nem kapott választ. Most végre tizenkilenc esztendő után sikerült hazajönnie. Megtudta, hogy a felesége férjénél van Novák Ferencnél. Az asszony most se adott hitelt a jövevény szavainak, de amikor az elővonta az összegyűrt, foszladozó levelezőlapot, amelyen tizenkilenc év előtt tudatta vele kislánya születését, akkor sirva borult első férje vállára. Kijelentette, hogy Nováktól elválk és visszatér első férjéhez, Palatinus Jánoshoz. Nyomban el is hagyta Novák tanácsát és Palatinus János tanyájára ment, ahol a gazdaságot felnőtt leánya, Mariska vezette az utóbbi években.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

az acélipar legkérdősebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea
Promenad Eminescu 16.

Leégett a Székelyföldön egy fűrészgár

Mercurea-Ciuc (Csikszereda) május 8.
Tamás Péter plagiei de susi (kászonsfeltizi) lakos fűrészgára eddig ismeretlen okból kigyulladt és porig égett. A kár több mint 200 ezer lei, amelyből, tekintettel arra, hogy nem volt biztosítva, nem térül meg semmi.

25 százalékkal emelkedett a buza ára

Bucuresti, május 8.
A nagy szárazságnak máris itt van az első következménye: a buza ára 25 százalékkal, a többi terményárak is jelentősen emelkedtek.

3 oldal

Erdélyi Magyarország

Május 11

— Az nem tesz semmit — kiáltotta Grimshaw majdnem mámorosan az örömtől. Majd csinálók üllöt és kiegyenesitem őket. Lesznek nyílhegyeink és annyi halászó horgunk amennyi csak kell. És ebből a vasgyűrűből kést csinálók megának, éles és hegyes kést. És ebből a nehezebb darab-ból balta lesz, igazi bajta az én számomra, amivel fát tudok vágni, gerendát, deszkát ácsolni. Gondolja csak el! Ez azt jelenti, hogy házuk lesz olyan, amilyen a fehér-bőrt embernek kell; az időjárás és eső ellen védelmet nyújtó ház, amelyre büszkének lehetünk — ház butorral, kényelemmel. És a pántokból marad még annyi, hogy jókora vadászkést is csinálhatok. Éles és hegyes vadászkést, amelynek erős, nehéz nyele is lesz szaruból.

Claire nem a fémre nézett, hanem a Grimshaw arcába bámult. Ezt az arcot egészen eltörzítette az öröm, szinte átszellemült. Olyan rajongással beszélt néhány fontnyi rozsdás vasról, mint ha egy Klondikét talált volna. De ahogy nézte a lázas buzgalmat, amellyel Grimshaw rávetette magát a munkára, elfelejtette valamennyi többi tervét, valami homályos sejtelve volt már arról, hogy mit jelent számukra ez a lelet.

Bár nem tudta, hogyan lehet ezt a rozsdás vasat úgy átalakítani, hogy hasznukra váljon, ragaszkodott ahhoz, hogy megosszák a munkát, amellyel a feladat megoldását előkészítik. És a feladat nem volt egyszerű. Mert először is üllőnek alkalmas sziklát kellett találni, aztán fogót készíteni, amivel az izzó fémet meg lehet fogni és kalapácsolni, amellyel kovácsolni lehet. Kellott fújtató is, mert légvonat nélkül nem kapott elég nagy hőseget. De mielőtt ehhez hozzáfogott, előbb még faszenet kellett előállítani.

Mialatt a szénégetőben lassan égett és szenesedett a fa Grimshaw lassan hozzáfogott a fújtató készítéséhez. Gondosan felépítette kövekből amelyeket agyaggal tapasztott össze, fenn nyílást hagyva a fújtatócső számára, alul pedig másik nyílást, amelyen át a levegőt befújtatja.

A legtöbb nehézséget magának a fújtató szerszámnak a készítése okozta. Eleinte azt remélte, hogy talál egy megfelelő odvas faágat, de hiába keresett. Kénytelen volt ismét csak a rénszarvas teteméhez fordulni. Levágta az egyik lábszárcsontot, leégette a húst róla és inakat, azután Claire kovahegyű lándzsájával kitisztította belőle a velőt. Hosszas keresgélésre talált két tamariszkszkelet, amelyet nagy ügyel-bajjal tojásdad alakúra faragott. Ismét megtisztította a bőrt, ami szőr, bőrhártya még rajta maradt, azt eltávolította róla, még egyszer kifüstölte, utána zsírral, velővel puhította, amíg eléggé hajlékony lett. Ezután a két deszkadarab széleihez ragasztotta az elegendő széles bőrdarabot, amelybe a keskenyebb végén akkora nyílást vágott, hogy a lábszárcsontot, mint csövet beleszoríthatta. Most már csak két nyelet kellett a deszkák másik végén ráerősíteni és megvolt a fújtató.

Grimshaw a homokba fújtatott vele; kis porfelhő szállt fel, a fújtatás nyomán.

— Meg van! — dühnyögte a férfi rekedtes hangon.

Most már csak az kellett, hogy megfelelően odarögzítse a fújtatót a tűzhelyhez.

— Nagynak látszik ez a kemence a kovácsoláshoz — jegyezte meg Grimshaw. — De ha befejeztük a kovácsmunkákat, be fogom tapasztani a tűzhely külső oldalát agyaggal és akkor jó agyagégető kemence lesz belőle, amelyben még a rendesnél is nagyobb hőségben égethetünk majd cserepeket. (Polyi. köv.)

A Ripensia előnye behozhatatlan, a Crisana nyomába szegődött a Kinizsi

Oradea (Nagyvárad) május 8.

A csoport.

1 Crisana	10	6	3	1	26:12	15
2 Kinizsi	10	7	0	3	26:16	14
3 Venus	11	6	1	4	27:18	13
4 Universitate	10	5	1	4	26:16	11
5 AMTE	10	4	2	4	19:19	10
6 CFR	8	4	1	3	10: 9	9
7 Brasovia	10	1	2	7	15:34	4
8 Tricolor	11	1	2	8	12:37	4

B. csoport:

1 Ripensia	11	8	2	1	45:12	18
2 Unirea-Tricolor	12	8	2	2	38:16	18
3 NAC	10	6	2	2	34:14	14
4 Gloria CFR	10	5	2	3	28:23	12
5 Juventus	9	5	1	3	19:17	11
6 Romania	10	3	2	5	19:21	8
7 Mures	11	1	1	9	14:47	3
8 Soimi	13	0	2	14	7:54	2

A bajnoki tabellán az A csoportban a Kinizsit csak egy pont választja el a Crisana-tól, a B csoportban a Ripensiat már nem érheti meglepetés.

A Ferencváros bajnoksága valószínű

Budapest, május 8.

A magyar bajnokság állása jelenleg a következő:

1 Ujpest	20	15	4	1	66:24	34
2 Ferencváros	19	16	1	2	37:23	33
3 Bocscai	20	11	3	6	46:27	25
4 Hungária	20	10	2	8	50:35	22

5 Kispest	20	8	4	8	40:41	20
6 Phöbus	19	6	6	7	36:34	18
7 Budai 11	20	6	6	8	35:49	18
8 Szeged FC.	20	7	2	11	35:42	16
9 III. kerület	20	6	4	10	36:51	16
10 Somogy	20	6	2	12	26:67	14
11 Nemzeti	20	2	8	10	30:55	12
12 Attila	20	4	2	14	30:49	10

Végetért a cluji (kolozsvári) kard- és tőr-bajnokság

Cluj (Kolozsvár) május 8.

Szombaton és vasárnap rendezték meg a kerületi vívóbajnokságokat, amelyekről néhány neves vívónk hiányzott. A vidéket a szatmári Csipser és Südy Baba képviselték. Eredmények:

Tőr-bajnokság: 1 Deheleanu U 6 győz. 2. Weisz Haggibor 6 győz. 3. Csipser Olympia CFR, Satumare 4 győz. 4. Neufeld Haggibor 4 győz. 5. Hintz KAC 4 győz. Deheleanu

a holtverseny eldöntésénél 5:2-re verte Weiszot.

Kardbajnokság: 1 Deheleanu U 7 győz. 2. Erős L. Haggibor 5 győz. 3. Zádor Haggibor 3 győz. 4. Luczky 3 győz. 5. Guráth KAC 3 győz.

Női tőr-bajnokság: 1. Südy Baba, Szatmári SE. 2. Bacsoni Lili KAC, 3. Bartunek Titl.

Ki lesz a világbajnok?

Magyarország csapata már második mérkőzésül az osztrák válogatottat kapja

Róma, május 8.

A világbajnoki intézőbizottság a 16-os döntő összes mérkőzéseit kifogásolta. Az első forduló mérkőzéseit már közöltük, a többi forduló meccsei a következők lesznek:

II. forduló (május 31) Nápolyban: A Brazília—Spanyolország és Olaszország—USA és Mexico győztese. Ennek a csoportnak jelzése: I.

Bolognában: A Magyarország—Egyiptom és Ausztria—Franciaország mérkőzése győztese. Csoportjelzés: II.

Milanóban: Németország—Belgium és Argentina—Svédország mérkőzések győztese. Csoportjelzés: III.

Torinóban: A Csehszlovákia—Románia és Hollandia—Svájc mérkőzések győztese. Csoportjelzés IV.

III. forduló: (június 3) Rómában: A második forduló I—II csoportjának győztese.

Milanóban: A második forduló III—IV. csoportjának győztese.

A döntő június 10-én lesz Rómában a június 3-iki mérkőzések győztese közt.

A harmadik helyért a döntő mérkőzést június 7-én tartják meg Firenzében. A sorolás a legkedvezőbb a csehekre nézve, akik ha legyőzik Romániát, úgy a német—belga

és argentin—svéd négyesben nem találhatnak különösebb akadályra, úgy hogy Csehszlovákia előreláthatólag a döntőig jut.

Magyarország első ellenfele könnyűnek látszik, de továbbjutnia már nagyon nehéz lesz. A második fordulóban ugyanis az osztrák—francia mérkőzés győztesét kapja ellenfelének, minden bizonnyal Ausztriát és itt már kemény ellenfélre akad. De ha Ausztriát le is győzné, a harmadik fordulóban az olasz, brazil vagy spanyol csapatokkal fogja szembetalálni magát. Nem valószínű, de nem tartozik a lehetetlenségek közé azonban az, hogy a magyar csapat várakozáson felül fog szerepelni.

A döntő bíróit a következőképpen jelölték ki: Baert francia, Baert belga, Barlasina olasz, Branek osztrák, Birlen német, Braun osztrák, Caironi olasz, Carraro olasz, Eklind svéd, Escartin spanyol, Langenus belga, Mattea olasz, Mercet svájci, Van Mocsel holland, Zenisk cseh, Joussuf Moham-ed egyiptomi. A határbírók minden mérkőzésen olaszok lesznek. Tartalékbírónak a magyar Iváncsicsot hívták meg.

A KONVERZIÓS TÖRVÉNY magyar fordításban kapható lapunk kiadói hivatalában. Ára 25 lei.

A Népszövetség munka nélkül

A májusi közgyűlések napirendjéről minden fontos kérdést levettek. Nehezen haladnak előre az osztrák-cseh kereskedelmi tárgyalások. Suvich nem megy Moszkvába

Japan tengerészek Hindenburgnál

Genf, május 8.

A Népszövetség május hó folyamán élénk tevékenységet fejt ki. Május 14-én kezdte meg 79-ik ülészeit a Népszövetség nagytanácsa, amelyen a Bolivia-Paraguay közötti háborús viszály kivizsgálására kiküldött bizottság teszi meg jelentését. A következő ülésen a versaillesi békeszerződés alapján lefolytatandó Saar-vidéki népszavazás részleteit vitatják meg. Ugyancsak május hó folyamán, 8-án ülésezik a pénzügyi bizottság, amely Magyarország, Ausztria, Bulgária, Görögország, Észtország, Litvánia pénzügyi helyzetével foglalkozik. Ülést tart a köz-

egészségügyi bizottság is. A leszerelési értekezlet főbizottsága szintén ülést tart, amelyet valószínűleg megelőz a főbizottság elnökségének ülése. A gyarmattügyi állandó bizottság májusi ülésén a nagyhatalmak Palesztina, Transjordania és egyéb gyarmati mandátumok kérdésével foglalkozik.

A közgyűlés napirendjéről minden fontos kérdést levettek, nem is beszélve a leszerelés elakadt problémájáról, amely valószínűleg a következő közgyűlésre sem fog megérni arra, hogy a nagytanács által tárgyalható legyen.

német távirati iroda munkatársának. Örömet fejezte ki a meleg fogadtatás felett, amelyben ő és vezérkara a német birodalomban részesültek. A hivatalos látogatás során folytatott megbeszélésein érintették a német-japán kapcsolatokat, különösen a német hadsereg és tengerészet, valamint a japán hadsereg és tengerészet fejlesztésének kérdését. Ezután az altengernagy a csodálkozás hangján emlékezett meg Hindenburg elnöknel történt kihallgatásáról, főleg pedig

a köztársasági elnök szellemi frissességéről, testi erejéről

és a kihallgatáson lefolyt beszélgetés közvetlen módjáról.

Suvich nem megy Moszkvába

Talin, május 8.

Moszkvai jelentés szerint az olasz kormány közölte a szovjettal, hogy Suvich külügyi államtitkár nem utazik Moszkvába.

Befejeződtek a római kereskedelmi tárgyalások

Budapest, május 8.

A "Magyarország" jelentése szerint a Rómába küldött magyar delegáció befejezte munkáját és a bizottság tagjai visszautaztak Budapestre. Az olasz-magyar tárgyalásokat tudvalevőleg május 15-ig kell befejezni és ezért az olasz bizottság e hét végén, vagy jövő hét elején Budapestre jön, hogy ott folytassák a megkezdett tárgyalásokat. A buzakérdés a római tárgyalásokkal elintéztettné tekinthető.

Az olaszok és osztrákok a lisztet beleszámitva, 3 millió mázsa buza átvételét helyezték kilátásba. A árak ab magyar határ értendők és 15 pengő körül kulinálnak.

Természetes, hogy az egész konstrukció junktimban van azokkal az ipari engedelmekkel, és ellenszolgáltatásokkal, amelyeket az olaszok kérnek Magyarországtól. Számos fogas kérdést kell még e tekintetben áthidalni és ezeket fogják most Budapestben tisztázni. Az állatvámokat illetőleg még szintén fennállanak bizonyos nehézségek, mert az olaszok értesítették Magyarországot, hogy az állatvámokat ismét emelik, ami Magyarországot súlyosan érintené. Az olaszok egyelőre 55 ezer darab marha kivitelét biztosították Magyarországból.

Bécs, május 8.

Az osztrák-cseh kereskedelmi tárgyalásokon nézeteltérések merültek fel, ami a római olasz-magyar-osztrák megállapodásnak tudható be. Az osztrák-cseh kereskedelmi tárgyalások valószínűleg még hosszú ideig elhúzódnak.

Hindenburg elnök egészséges

Berlin, május 8.

Matusita altengernagy a Földközi tengeren időző japán iskolahajóraj parancsnoka, vezérkari tisztek kíséretében ma Berlinbe érkezett. Az altengernagy a német fővárosban hivatalos látogatást tett Hindenburg tábornagy, birodalmi elnöknel, Hitler birodalmi kancellárnál, a japán nagykövetnél, a hadügyi, légügyi és tengerészeti minisztereknél. Matusita altengernagy kíséretével a hivatalos látogatások után a hősök

1. Nehány szó a rheumásokhoz. Ön talán már megkísérelt minden lehetőt anélkül, hogy kínzó fájdalmaitól megszabadult volna. De Önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnali ható fájdalomcsillapító Togal tablettákkal. Togal oldja a húgsavat, az emberi test ezen magatartást, pusztító mérgeit. Nem kevesebb, mint 6000 orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a Togal jó hatásáról.

emlékművére koszorút helyezett. Az altengernagy a tiszteletére adott tea után utjat tovább folytatta és Londonba utazott.

Berlin, május 8.

A japán altengernagy Hindenburg elnöknel történt kihallgatása után nyilatkozott a

Ujabb merényletterv Dollfuss kancellár ellen

Bécs, május 8.

A német birodalmi kormány a berlini osztrák követ és a bécsi német követ utján értesítette az osztrák belügyminisztert arról, hogy egy Patzig Günther János nevű 18 éves fiatalember május 5-én azzal a tervvel hagyta el Dreza városát, hogy Ausztriába megy és ott merényletet követ el Dollfuss kancellár ellen. Másnap a felső-ausztriai Oberkappel községben elfogták egy fiatalembert, akire teljesen ráillett a Németországból közölt személyleírás. Mikor

a gyanús férfit a csendőrségre kísérték, revolvert rántott elő és az őt kísérő két osztrák hivatalnok felé lőtt. Az így támadt zavart pedig arra használta fel, hogy elmeneküljön. Később egy vendéglőben újra elfogták és bilincsek között Linzbe szállították, ahol kihallgatása alkalmával előadta, hogy az osztrák népet akar küzdeni és azért jött Ausztriába, hogy a köztársaság német népét felszabadítsa. Megmotozása alkalmával revolveren kívül gázpisztolyt és kézigránszert is találtak nála.

FLOREAL arckróm a legelőkelesebb arc és bőrápolószer

No. 1. Nappali használatra: puder alá

No. 2. Éjjeli használatra: szeplő, pattanás és májfoltok ellen

Egy tégegy ára 60 lei

Vezérképvislet: DROGUERIA "CENTRALA" Oradea Telefon 6-56.

Berlinnek már Bartók Béla sem elég -- árja

A világhírű magyar zeneszerző jól megadta a választ

Budapest, május 8.

Nemrég egy Else Krausz nevű hölgy Berlinben hangversenyt rendezett, amelyen botrányos jelenetek játszódtak le. A közönség sorából ugyanis fajvédelemre hivatkoztak és azt a megállapítást tették, hogy Bartók Béla nem árja származása és ezért többé nem szabad műsorra tűzni Németországra az ő kompozícióit.

Annak idején Else Krausz tiltakozott az állítás ellen és kijelentette, hogy Bartók régi magyar család sarja. Ez azonban mit sem használt és erről az esetről Else Krausz értesítette Bartókot, akit felkért, hogy küldje el neki üzleti okokból nagyszülei ke-

anyja keresztlevele helyett ezentul is csak kottáit hajlandó külföldre küldeni.

Veszek

Ócska ólmot

Cim a kiadóban

NAPSZAMOS KÖNYVEK 1 hetes, 2 hetes beosztással készülték és kaphatók Pannator Ede papíráruházában, Oradea

Öngyilkosság a helyi seprőgyárban

Zsirosszódát ivott szerelmi bánatában egy tizenkilenc éves leány

Megrendítő öngyilkossági kísérlet történt tegnap délelőtt a Rimler Károly-utca 3 szám alatt levő seprűkötőben. Schifer Magda munkáslány zsirosszódával megmérgezte magát.

Schifer Magda 19 éves munkáslánynak már régóta udvarolt egy fiatalember, aki azonban az utóbbi időben meglehetősen elhanyagolta a szép és csinos megjelenésű leányt. Ugy látszott, hogy más nő van a dolgan, mert ettől az időtől a fiatal munkáslányon a buskomorság kezdődő jelei mutatkoztak. Mig végre tegnap végzetes tettere határozta el magát.

Eddig még ismeretlen módon a seprűkötőben marószódát csempészett be és

egy észrevétlen pillanatban odament a vízcsaphoz, feloldotta a szódát és a folyadékot egy hajtásra kiitta.

Ugy látszik azonban a szoda még nem tudott úgy feloldodni a vízben, hogy halálos legyen, mert a fiatal leány csupán rosszul lett. Előbb nem tudták, hogy mi a baja, amíg végül is, mikor a szája is habzani kezdett, elhaló hangon vallotta be, hogy megmérgezte magát. Ijedt sikoltozással rohantak társai a főnökhöz, aki azonnal telefonált a mentőknek. Kórházba szállítása közben Schifer Magda elvesztette az eszméletét és csak a kórházban tért magához, ahol gymormosást alkalmaztak és így megmentették a fiatal leányt.

Anglia titokban repülőgépeket csempészett Németországba?

Párisból jelentik: Francia kormánykörökben nagy feltűnést keltett az a hír mely szerint Anglia Németország számára titokban 80 darab repülőgép alkatrészt szállított. A francia külügyminisztérium hivatalos jegyzéket intézett az angol kormányhoz, amelyben tiltakozik ezek ellen a titkos fegyver-

szállítások ellen, mert a francia-angol egyezmény világosan kimondja, hogy a két állam bármelyike csakis utasszállító repülőgép alkatrészeket szállíthat Németországba, már pedig a most Németországnak küldött repülőgépalkatrészek alkalmasak hadi célokra is.

Két kocsis összeütközött -- 5 napi fogház, 1000 lej kártérítés

Különös közlekedési kihágás ügyét tárgyalta tegnap a törvényszék negyedik szekciójának Pop-Lungosi tanácsa.

Trif Gyula kocsis állott vádlottként a bíróság előtt, aki a múlt évben kocsijával Velence felől jövet összetalálkozott Cialac ezredes kocsijával, amelyben Chis kapitány né ült.

Az ezredes kocsijának háta mögött hirtelen feltűnt egy villamos, mire Nagy József kocsis hirtelen a másik oldalra hajtott, ahol Trif Gyula közeledett kocsijával. A másik pillanatban már össze is akad a két kocsis. Az ezredes kocsijának a hátsó része összerongálódott, míg a kocsiiban ülő Chis

kapitányné könnyebb sérüléseket szenvedett.

Az ügy az ügyészségre került, amely gondatlanságból elkövetett testi sértés miatt állította bíróság elé Trif Gyulát aki azzal védekezett, hogy nem ő a hibás, mert a rendes uton menve nem is számíthatott arra, hogy az ezredes kocsija hirtelen a tulsó oldalra térjen.

A bíróság ezzel a védekezéssel szemben bűnösnek találta Trif Gyulát, akit 5 napi fogházra, 200 lei pénzbüntetésre ítélte és kötelezte, hogy 30 napon belül fizessen Chis kapitány feleségének 1000 lei kártérítést. Trif megfelebbezte az ítéletet.

Felbomlott a fuzió Bihor-megyében a lupisták és a nemzeti parasztpárt között

A bihormegyei lupisták végrehajtóbizottsága tegnap ülést tartott a Popovits vendéglőben Apostol Zamfir elnöke alatt. A gyűlés, melyen a régi vezetőség 16 taga vett részt a megye minden részéből, többek között a ceicai (csékei) és marghitai (margitai) járásból, elégedetlenségét fejezte ki afölött, ahogyan a nemzeti parasztpárttal való fuzió végbemegy, különösen a vidéki centrumokban. Ezekre a helyekre csupán a nemzeti parasztpárt vezetői szállnak ki, kik azt mondják, hogy Lupu csak azért fuzionált régi pártjával, mert belátta tévedését, amikor nyolc évvel ezelőtt kivált a pártból. A Lupu párt híveinek ilyen körülmények között semmi bizalma nincs a fuzió iránt és

nem látnak semmiféle biztosítékot arra nézve, hogy a kitűzött programot a vezetők be is váltják. Ez csak abban az esetben látszik biztosítottnak, ha a lupista párt valamennyi vidéki szervezetének vezetői szerepet kapnak a fuzionált pártok vezetésében is, legalább is az elért szavazatok arányában azaz egyharmad arányban. Minthogy pedig erre nézve semmiféle biztosítékot nem látnak, a gyűlés kimondta, hogy

a bihormegyei szervezet nem hajlandó elismerni a fuziót, mindaddig, amíg a vezetőség nem teljesíti a vidéki szervezetek előbb kifejtett kívánságait.

A gyűlés határozatáról táviratilag értesítették a párt vezetőit, Luput,

A május 10-i ünnepségek sorrendje Oradeán (Nyárváradon)

Ilcusu tábornok, a helybeli helyőrség parancsnoka a következőkben hívja fel a közönség figyelmét a május 10-i ünnepségekre:

A május 10-i ünnepségek programja:

Délelőtt 10 órakor a római katolikus és a református, a lutheránus az ortodox és neolog zsidó templomokban ünnepélyes Te Deumok tartandók. Fél 11 órakor a görög keleti és görög katolikus templomokban istentisztelet, amelynek befejeztével a helyőrségi csapatok felvonulása lesz a következő sorrendben: Katonazenekar, cserkészek, iskolák, a hadirokkantak egyesülete, a román iparosok egyesülete, különböző egyesületek, a felvonulás parancsnoka, csapattest nélküli aktív tisztek, a tartalékos tisztek egyesülete, a helyőrség ezredei.

A felvonulás után a prefektura nagytérképében ünnepélyes fogadás lesz.

Délután fél 5-től éjjel 11 óráig katonazene az Egyesülési téren és a Palace kávéház előtt.

Este 8 órakor lesz az ünnepélyes tákarodó, amely a következő uccákon fog végbe menni: General Mosoiu, Cantemir, Petru Maior, Ep. Pavel, Piata Unirii, Bul. Regele Ferdinand, vasuti állomás, str. Poincare, Parcul Carmen Silva, Piata Cranga, George Lazar, Ep. Ciorogariu, Stefan cel Mare, Prefecturei, Aurel Lazar, Regina Maria, I. Unirei, Gen. Mosoiu, Calea Dorobantilor.

Azok a háztulajdonosok, akiknek a házai a fentnevezett uccákon vannak, a hazakat lobogózzák fel és világítsák ki.

A városi színházban este diszeloadás lesz az összes iskolák részvételével.

Filmpalace - Filmterrasse

Szerdán premier!

Spanyol kölyök

Szenzációs vigoperett
Eddie Cantorral

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

műtermében Oradea, Str. Alexandri

művészi lev. lap 6 drb csak 70 lei

Nyomdai tanuló leány felvétetik fizetés nélkül. Cím a kiadoban.

Asztalos tanuló fizetéssel felvétetik Löwinger asztalos. Str. C. T. Crisuri (Tornauca) 1. 1128

Strada Alexandri 4. sz. alatti

Plissé gouvre

és gépajour intézetemet május 1-től

Str. Tache Ionescu (volt Körös-n.)

14. szám alá áthelyeztem.

Szegálné

Napszámos munkára felvétetik ács, asztalos, famunkás, lakatos, kovács, napszámosok. Értekezni Strand-építkezés, hajókna. Körös-part. Használt ócska, tető bádogot veszek. 1117

Jó megjelenésű, románul perfektil beszélő fiatal kiszolgáló segédet keresek azonnali belépésre, Vitrael Gábor, Oradea.

Ragasztókat és tűzőnőket felveszünk. Faur. 1114

Minden szobaleány felvétetik, Halmos Str. Delavrancea (Ritoók-utca) 21. 1118

Románul beszélő kifutó fiú felvétetik, Libraria Socce. 1116

PAZTOR-NYOMDA, ORADEA